

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
пансіонату приватної форми власності
«Гурбота про близьких»**

08.06.2023

м. Київ, 2023

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 08.06.2023 групою НПМ здійснено відвідування пансіонату приватної форми власності «Турбота про близьких» (далі – пансіонат, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Круцюк Антон Володимирович, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Нікулін Віталій Андрійович, представник Уповноваженого з прав людини в місцях несвободи;

Струц Олена Валеріївна, начальник відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Іваниш Ярослава Ярославівна, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Прашко Олена Володимирівна, представник громадської організації.

Пансіонат знаходиться за адресою: вул. Квітнева, б. 5, с. Петропавлівська Борщагівка, Бучанський район, Київська область, 08130.

Відвідування закладу здійснюється вперше.

Заклад розрахований на перебування 40 осіб. На день відвідування у пансіонаті перебувало 35 осіб (26 жінок та 9 чоловіків), із яких 7 – ліжкові хворі.

Відповідно до даних з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) ФОП Фаталов Сергій Григорович (далі – ФОП) функціонує з основним видом діяльності згідно з КВЕД 87.30 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів. Окрім того, до зазначених у ЄДР видів діяльності ФОП належать, серед іншого, діяльності згідно з КВЕД 87.10 Діяльність із догляду за хворими із забезпеченням проживання; 88.99 Надання іншої соціальної допомоги без забезпечення проживання; 62.02 Консультування з питань інформатизації; 87.20 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб з розумовими вадами та хворих на наркоманію; 87.90

Надання інших послуг догляду із забезпеченням проживання; 88.10 Надання соціальної допомоги без забезпечення проживання для осіб похилого віку та інвалідів; 63.99 Надання інших інформаційних послуг (фото 1, 2).

Надання платних послуг з розміщення, утримання та харчування осіб похилого віку здійснюється на підставі договору, укладеного між ФОП та родичами підопічних.

Заклад для літніх людей розташований у огороженому триповерховому будинку, який має дві вхідні зони (фото 3, 4). Також наявна невелика прилегла територія, яка облаштована альтанкою (фото 5).

Підопічні, які на момент відвідування знаходились у пансіонаті, контактні та позитивно реагують на відвідувачів.

У закладі підопічних забезпечено п'ятиразовим харчуванням. За словами персоналу, їжу привозять із закладу громадського харчування, проте відповідний договір групі НПМ не надано.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Забезпечується догляд за особами похилого віку: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур.

Загальна чисельність працівників закладу складає 8 осіб. Під час робочої зміни постійно знаходиться медсестра та три працівники з числа обслуговуючого персоналу, які надають допомогу в обслуговуванні підопічних.

Під час відвідування відбулося спілкування з 12 підопічними та 3 працівниками закладу. Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на свободу та особисту недоторканість (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

1. Під час відвідування з'ясовано, що договори про надання послуги укладаються не з підопічними, а з їх родичами. Водночас ФОП не вимагає рішення суду про визнання особи обмежено дієздатною або недієздатною, що давало б законні підстави для укладення такого договору з їх законним представником. Відсутність відповідного рішення суду може свідчити про те, що особи, які перебувають у приватному пансіонаті для літніх людей «Турбота про близьких», можуть незаконно утримуватися у закладі без їх власної на те згоди.

Під час спілкування з підопічними останні підтвердили, що договори за них підписують їхні родичі.

2. У ході спілкування деякі підопічні повідомили, що на ніч кімнати, у яких вони проживають, зачиняються персоналом закладу на шпингалет і підопічні користуються відром, не маючи можливості відвідати санітарно-гігієнічну

кімнату. Група НПМ встановила, що такі шпінгалети є на дверях кожної житлової кімнати (фото 6).

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 25 Конвенції про права осіб з інвалідністю, стаття 49 Конституції України, статті 32, 34 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»).

3. У супереччя вимогам статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» у ФОП відсутня ліцензія на провадження господарської діяльності з медичної практики (зокрема, сестринська справа).

Договір із закладом охорони здоров'я також не укладено. Відсутня інформація про укладання підопічними декларацій про вільний вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу. Зі слів персоналу, за необхідності, вони звертаються до родичів, які забезпечують надання первинної та вторинної медичної допомоги. За відсутності медичної документації неможливо зробити висновки чи взагалі отримують підопічні призначені саме їм ліки, в якому дозуванні і коли вони їх приймають.

4. Відсутнє приміщення для ізоляції новоприбулих осіб, з метою попередження поширення інфекційних захворювань на території закладу, що порушує вимоги статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

5. Матраци на ліжках підопічних загорнуті в поліетиленову плівку, що може бути фактором ризику утворення пролежнів у ліжкових хворих та маломобільних осіб через підвищену вологість. Також заклад не використовує протипролежневі матраци, круги, подушки та накладки.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

6. Пансіонат не пристосований до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

заклад не обладнано ліфтами або підйомниками, що унеможлиблює організацію прогулянок для маломобільних та ліжкових хворих підопічних; коридори закладу не обладнані поручнями;

сходи в закладі не промарковані та не контрастують у відношенні до інших сходів сходового маршу і до горизонтальних площадок сходового маршу (фото 7, 8);

у санітарно-гігієнічних кімнатах пансіонату відсутні штанги, поворотні або відкидні сидіння, милиці та інші приладдя поруч з унітазом (фото 9);

окремі санітарно-гігієнічні приміщення також повинні бути обладнані тривожною сигналізацією.

Зазначене також унеможливило безперешкодне пересування підопічних пансіонатом, зокрема, з метою відвідування приміщень, які розташовані на першому та другому поверхах будівлі.

Порушення прав осіб похилого віку на отримання послуг стаціонарного та паліативного догляду відповідно до вимог законодавства (Закон України «Про соціальні послуги», Державний стандарт стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності)

7. Законом України «Про соціальні послуги» визначено, що надавачами соціальних послуг є юридичні та фізичні особи, фізичні особи-підприємці, включені до розділу «Надавачі соціальних послуг» Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг. У порушення постанови Кабінету Міністрів України «Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг» від 27 січня 2021 № 99 інформацію про внесення пансіонату до Єдиного реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг не було надано.

8. Всупереч вимогам статті 22 Закону України «Про соціальні послуги» не складаються індивідуальні плани надання соціальної послуги стаціонарного догляду на підставі результатів комплексного визначення та оцінки індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги, у якому мають бути зазначено заходи з надання такої послуги, відомості про необхідні ресурси, періодичність і строки виконання, відповідальних виконавців, дані щодо моніторингу результатів.

Зокрема, відсутній індивідуальний план надання соціальних послуг, що є порушенням пункту 2 розділу III та пункту 2 розділу IV Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198.

Порушення права на достатній життєвий рівень (стаття 48 Конституції України).

9. У кімнатах закладу усупереч розділу VI Мінімальних норм забезпечення санітарних вузлів у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, спеціальних будинках-інтернатах, психоневрологічних інтернатах, стаціонарних відділеннях територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) з розрахунку на житлову групу, затверджених наказом Мінсоцполітики від 19.08.2015 № 857, підопічних не забезпечено твердим інвентарем у достатній кількості, а саме недостатня кількість стільців, столів та шаф (фото 10).

10. Відвідуванням встановлено, що в деяких кімнатах закладу не дотримано норм площі на особу, а саме в одній з кімнат проживає 11 підопічних, ліжка яких стоять впритул одне до одного (фото 11,12).

11. Ліжковим хворим та підопічним, які проживають на третьому поверсі, не забезпечено можливості прогулянок на свіжому повітрі.

Порушення права на гідні і безпечні умови перебування (стаття 28 Конституції України, стаття 9, 20 Конвенції про права осіб з інвалідністю)

12. У порушення Правил пожежної безпеки, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 (далі – Правила пожежної безпеки), не встановлено пожежної сигналізації. У будівлі не позначено шляхи евакуації, а персонал та підопічні не мають алгоритму дій в разі надзвичайної ситуації.

13. Відсутні кнопки виклику персоналу поряд з ліжками ліжкових хворих, встановлення яких в житлових кімнатах передбачено пунктом 35 Типового положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2020 № 772.

Порушення права підопічних на отримання інформації про свої права та обов'язки, права направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів влади (статі 40 і 57 Конституції України, стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

14. У закладі відсутні стенди з інформацією про права підопічних, а також номери телефонів гарячих ліній та посадових осіб, до яких вони можуть звернутися у разі порушення їхніх прав (зокрема, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини).

Порушення права на вільний розвиток своєї особистості (стаття 23 Конституції України).

15. Статтею 23 Конституції передбачено, що кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та має обов'язки перед суспільством, у якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості.

При цьому, дозволя підопічних пансіонату є вкрай обмеженим та зводиться, переважно, до перегляду телебачення або прослуховування радіомовлення. Відсутні гуртки, умови для зайняття спортом, бібліотека.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Забезпечити внесення закладу до Єдиного реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг.

2. Забезпечити перебування в закладі підопічних виключно на основі їх добровільної згоди (особистої або їх законними представникам).
3. Вжити заходів щодо надання медичної допомоги відповідно до чинного законодавства: шляхом укладання договорів із закладами охорони здоров'я та отримання ліцензії на господарську діяльність з медичної практики.
4. Здійснювати діяльність пансіонату відповідно до: положень Закону України «Про соціальні послуги»; Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності.
5. Забезпечити реалізацію: прав осіб з інвалідністю; на вільний розвиток своєї особистості; Правил пожежної безпеки.
6. Розробити індивідуальні плани надання соціальної послуги підопічним.
7. Здійснити контроль за організацією харчування підопічних.
8. Розмістити у доступному місці вичерпну інформацію про конституційні права і свободи людини із зазначенням номерів гарячих ліній, номерів телефонів та інших контактів державних органів та посадових осіб, до яких пацієнт може звернутися в разі порушення його прав.
9. Опрацювати можливість забезпечення щоденних прогулянок на свіжому повітрі маломобільними особами та ліжковими хворими.
10. Забезпечити розміщення підопічних в кімнатах із дотриманням норм житлової площі на особу.
11. Створити умови для реалізації права підопічних на вільний розвиток особистості з урахуванням їх побажань, залучення до заходів, спрямованих на ведення активного способу життя.

Додатки: фотоматеріали – на 6 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

Головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Антон КРУЦЮК

фото 1

ВИПИСКА
з Єдиного державного реєстру юридичних осіб,
фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ
Фаталов Сергій Григорович

Рестраційний номер облікової картки платника податків, або серія та номер паспорта:
3165403371

Місцезнаходження фізичної особи - підприємця:
Україна, 02068, місто Київ, вулиця Драгоманова, будинок 17, квартира 26

Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань:
08.01.2023, 2010350000000247691

Прізвища, імена, по батьковій осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені фізичної особи - підприємця без довіреності, у тому числі підписувати договори, дані про наявність обмежень щодо представництва від імені фізичної особи - підприємця:
Відомості відсутні

Відомості, отримані в порядку інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань та інформаційними системами державних органів:
09.01.2023, ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ, 37507880
09.01.2023, 265123004678, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У М.КИЄВІ, ДПІ У ДАРНИЦЬКОМУ РАЙОНІ (ДАРНИЦЬКИЙ РАЙОН М.КИЄВА), 44116011, (дані про взяття на облік як платника податків)
09.01.2023, 10000002435265, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У М.КИЄВІ, ДПІ У ДАРНИЦЬКОМУ РАЙОНІ (ДАРНИЦЬКИЙ РАЙОН М.КИЄВА), 44116011, (дані про взяття на облік як платника єдиного внеску)

Запис про припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця або підприємницьку діяльність фізичної особи - підприємця припинено:
Відомості відсутні

Види економічної діяльності:

фото 2

87.30 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів (основний)

87.10 Діяльність із догляду за хворими із забезпеченням проживання

88.99 Надання іншої соціальної допомоги без забезпечення проживання, н.в.і.у.

62.02 Консультування з питань інформатизації

87.20 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб з розумовими вадами та хворих на наркоманію

87.90 Надання інших послуг догляду із забезпеченням проживання

88.10 Надання соціальної допомоги без забезпечення проживання для осіб похилого віку та інвалідів

63.99 Надання інших інформаційних послуг, н.в.і.у.

Інформація для здійснення зв'язку:
+38 (099)-764-65-00, serfat6565@icloud.com

Номер, дата та час формування виписки:
42336219807, 09.01.2023 12:00:52

Є.Д.Р.

Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань

фото 3

фото 4

фото 5

фото 6

фото 7

фото 8

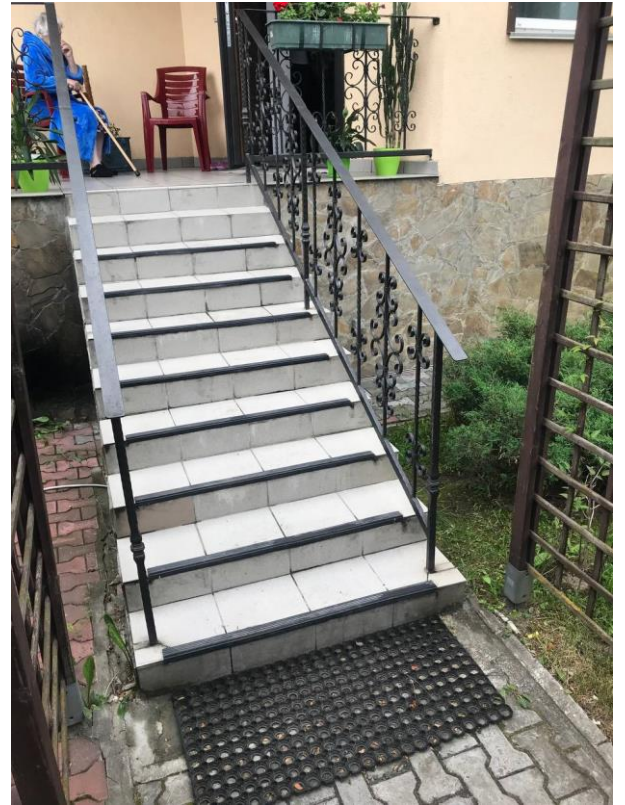

фото 9

φωτο 10

φωτο 11

фото 12